

RENATUReus.

Renaturalització i resiliència de la ciutat

**Restauració d'ecosistemes i
infraestructura verda**
**Actuacions de restauració
d'ecosistemes**

Inversió: 4.210.526,32 €
Finançament: 4.000.000 €
Termini: desembre 2025

CONVOCATÒRIA 2022
EN EL MARC DEL PLA DE RECUPERACIÓ, TRANSFORMACIÓ I RESILIÈNCIA (PRTR)

1.- Accions tipus A

A1 - Pla de la infraestructura verda i blava i biodiversitat

A2 - Pla de refugis climàtics

A3 - Pla director de sistemes urbans de drenatge sostenible de Reus (SUDS)

2.- Accions tipus B

B1 - Renaturalització de la ciutat. Urbana i periurbana

B2 - Projecte d'execució de refugis climàtics

B3 - Creació d'una bassa naturalitzada

B4 - SUDS a l'antiga llera urbana de la riera de l'Escorial

3.- Accions tipus C

C1 - Pla de comunicació i sensibilització

C2 - Pla de governança i participació

C3 - Pla de medició i seguiment d'indicadors

Sinopsis de les Accions tipus A

A1 - Pla de la infraestructura verda i blava i biodiversitat

L'objectiu és l'execució d'un document estratègic complet sobre la renaturalització de la ciutat que abraçi tot el terme municipal.

- Establir les directrius, criteris i accions a emprendre per incrementar la biodiversitat i la infraestructura verda-blava de la ciutat.
- Realització dels inventaris de flora i fauna existents al municipi i bolcat cartogràfic dins el SIG municipal.
- Actualització de l'Estudi d'inundabilitat del POUM per a la seva adequació al Reglament de Domini Públic Hidràulic.
- Cartografia (1:100) dels elements dins els cursos fluvials.

A2 - Pla de refugis climàtics

- L'objectiu es centrar els esforços de la ciutat en els espais més útils on moltes persones es desplacen diàriament i fan un ús intensiu. Entorns on implementar accions i promoure canvis en benefici de tota la ciutadania.
- S'analitzaran els espais públics, vials, equipaments i zones verdes. Urbans i periurbans.

A3 - Pla director de sistemes urbans de drenatge sostenible de Reus (SUDS)

- Instrument estratègic que definirà les eines i línies d'acció en el marc de la gestió de l'aigua de pluja, adreçades a reduir la inundabilitat d'origen pluvial i els abocaments contaminants als medis receptors, a més de prevenir i reduir els impactes del canvi climàtic i millorar la resiliència del territori i la ciutat.
- Annex 1. Guia bàsica de disseny de sistemes urbans de drenatge sostenible per al municipi de Reus.
- Annex 2. Proposta d'ordenança de gestió d'aigües pluvials a Reus.

Sinopsis de les Accions tipus B

B1 – Renaturalització de la ciutat

- B1R1 La recuperació de la coberta vegetal del sòl.
- B1R2 Connectivitat entre els diferents estrats vegetals.
- B1R3 Recuperació del patrimoni vegetal.
- B1R4 Connectivitat agrario-urbana i restauració hidrològica.

B2 -Projecte d'execució de r efugis climàtics

- S'intervindrà en 4 escoles públiques de primària distribuïdes per tot el municipi, escollides segons uns paràmetres determinats, i que podran variar durant el procés de redacció dels projectes on també es consensuaran les accions amb les comunitats educatives.
- Renaturalització: escola Pompeu Fabra, escola General Prim, escola Teresa Miquel i escola Marià Fortuny.

B3 - Creació d'una bassa naturalitzada amb aigua depurada

L'acció consisteix en la creació, des de zero, d'una bassa naturalitzada de més de 25.000 m2 aprofitant l'aigua de la depuradora i, per altra banda, alimentació a partir del sobreeiximent de l'aigua del barranc de Reus en una zona qualificada com a zona verda pel planejament urbanístic amb la inclusió d'energies renovables (vent o solar).

B4 – SUDS a l'antiga llera urbana de la riera de l'Escorial

Està adreçada a obtenir, entre d'altres beneficis, la reducció de la inundació d'origen fluvial i pluvial de la zona, per interceptar l'aigua de pluja i dirigir-la a sòl fèrtil, a fi de controlar la inundació i a la vegada recuperar part de l'aigua d'escorrentia, en lloc de dirigir-la al sistema de clavegueram o xarxa de pluvials, a més de prevenir i reduir els impactes del canvi climàtic, augmentar la biodiversitat, millorar la resiliència del territori i facilitar l'accés dels ciutadans a aquest espai verd.

Sinopsis de les Accions tipus C

C1 - Pla de comunicació i sensibilització

El pla de comunicació i sensibilització té com a objectiu aconseguir el recolzament de la ciutadania al projecte i traslladar el seu impacte transformador a les dinàmiques ciutadanes, de manera que hi hagi una línia de continuïtat i escalabilitat en totes les actuacions de renaturalització i valorització de la diversitat.

C2 - Pla de governança i sensibilització

Per fer el gir cap a la naturalització dels espais de la ciutat es requereix la participació i l'acompanyament de la ciutadania per tal que sigui un procés compartit i els seus objectius participats.

C3 - Pla de medició i seguiment d'indicadors

Veure com s'avança en el projecte cap a la seva culminació o reconsideració a temps i canvi d'estratègia juntament amb la governança i la participació ciutadana. Descripció (aportar la informació necessària).

Col·laboració amb l'Institut Universitari de Recerca en Sostenibilitat, Canvi Climàtic i Transició Energètica (IU-RESCAT) de la Universitat Rovira i Virgili.

Licitacions

A1 - Redacció del pla de la infraestructura verda-blava i biodiversitat de REUS (pendent aprovació Fundación Biodiversidad)

A1 + B1- Renaturalització de la infraestructura verda urbana+ naturalització de la infraestructura verda periurbana i agrària (en redacció)

A1- Revisió de l'estudi d'inundabilitat del POUM (en redacció)

A2 - Pla de refugis climàtics (iniciar gener 2024)

A3 - Pla director de sistemes urbans de drenatge sostenible de Reus (SUDS) (pendent aprovació Fundación Biodiversidad)

B1- Horts urbans (en redacció)

B2 - Projecte d'execució de refugis climàtics (pendent aprovació Fundación Biodiversidad)

Escoles POMPEU FABRA, GENERAL PRIM, TERESA MIQUEL I MARIAÀ FORTUNY

B3 - Creació d'una bassa naturalitzada (pendent aprovació Ajuntament)

B4 – SUDS a la llera urbana de la riera de l'Escorial (pendent aprovació Fundación Biodiversidad)

C1 - Comunicació i sensibilització (en redacció)

C2 – Participació (en redacció)

B1 – Renaturalització de la ciutat

- Recuperació del sòl fèrtil
- Transformació de gespa en praderies
- Reposició d'arbres i arbustos
- Implantació d'escocells vius

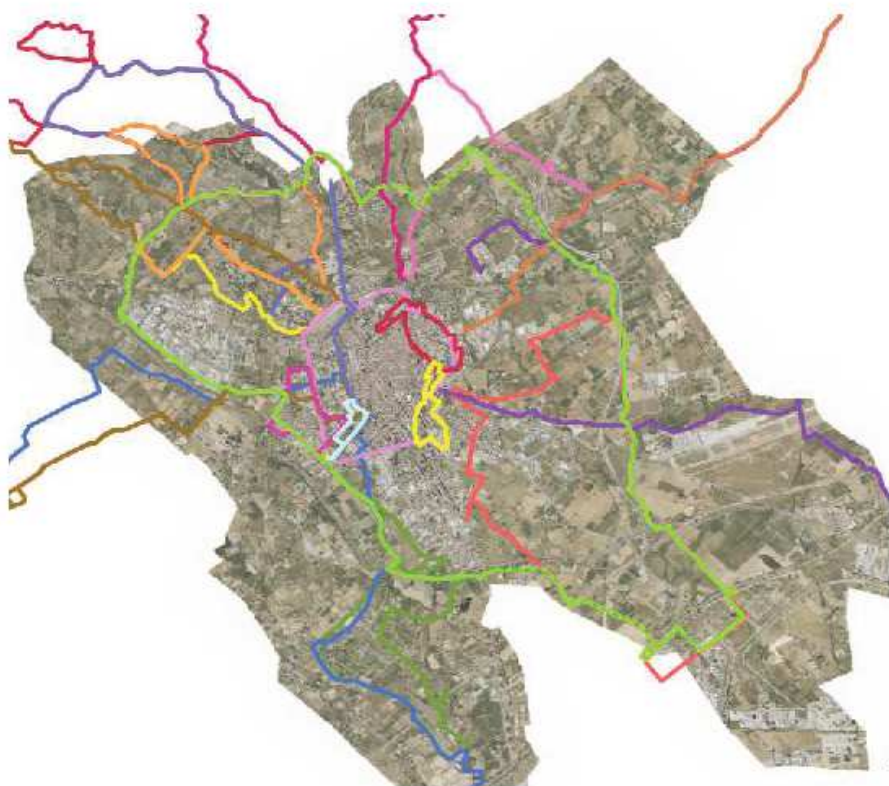
B1 – Plaça Xiquets i xiquetes

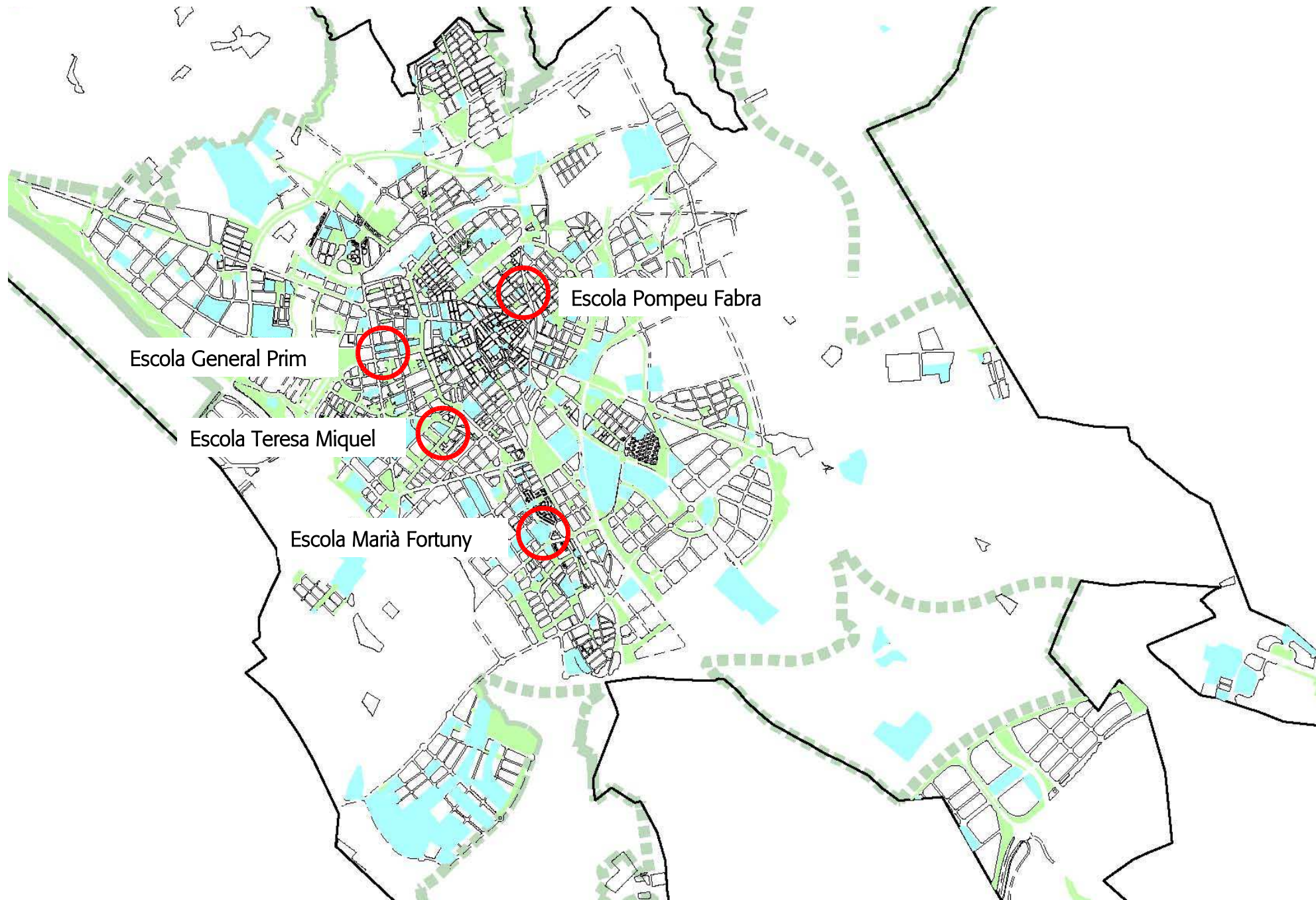
B1 – Plaça de la dansa

B1 – Naturalització de la ciutat – Connexió agrària – urbana i restauració ecològica

- Millora de la cobertura arbòria i arbustiva en los camins municipals – Rutas Reus
- Àrea natural municipal
- Eliminació espècies invasores --- Ailant, canya americana, miraguà i millora vegetació de ribera
- Restauració del barranc del molí
- Creació d'un pas de fauna
- Instal·lació de refugis de fauna i caixes niu
- Horts urbans

B2 - Projecte d'execució de refugis climàtics

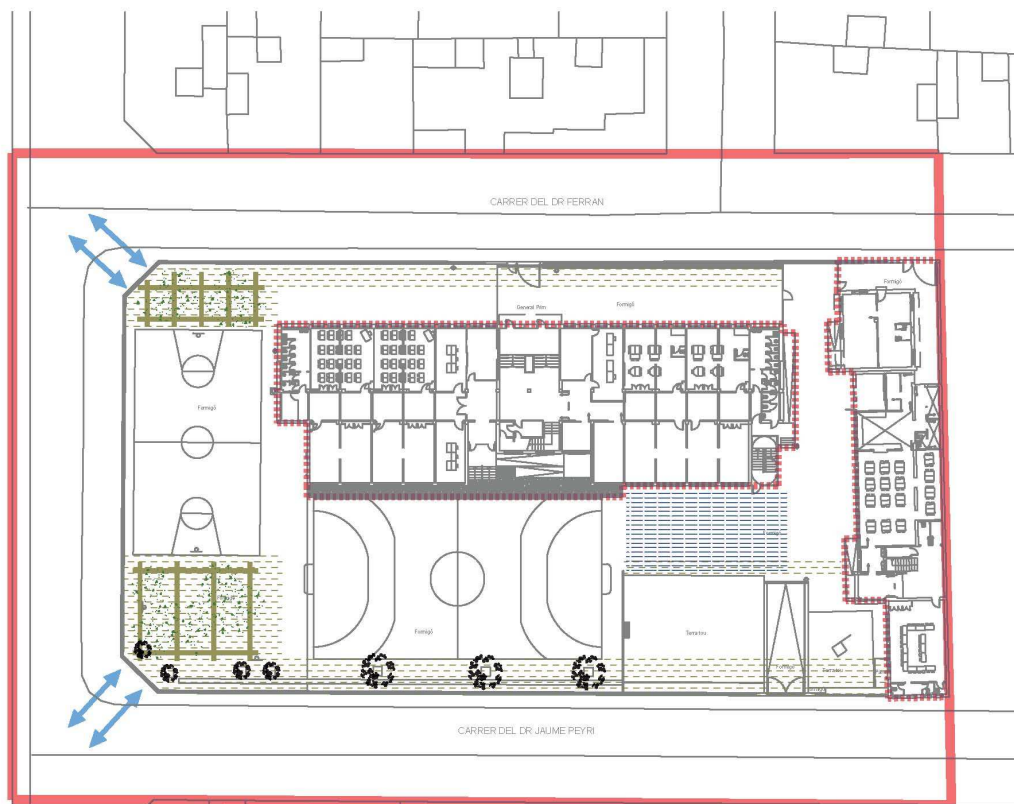
B2 - Projecte d'execució de refugis climàtics

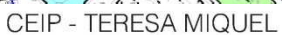

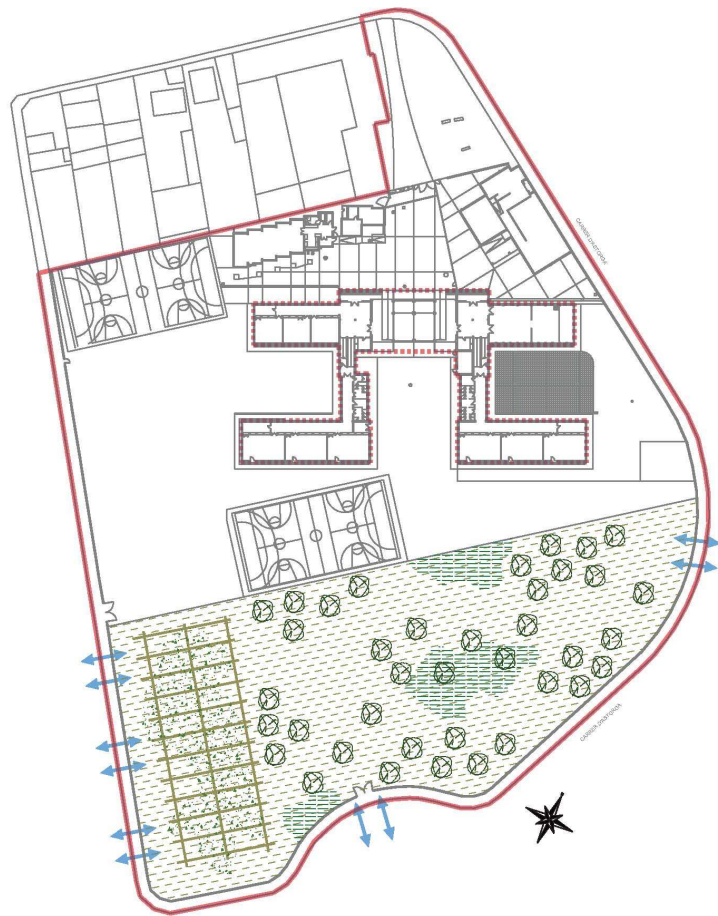
CEIP - GENERAL PRIM

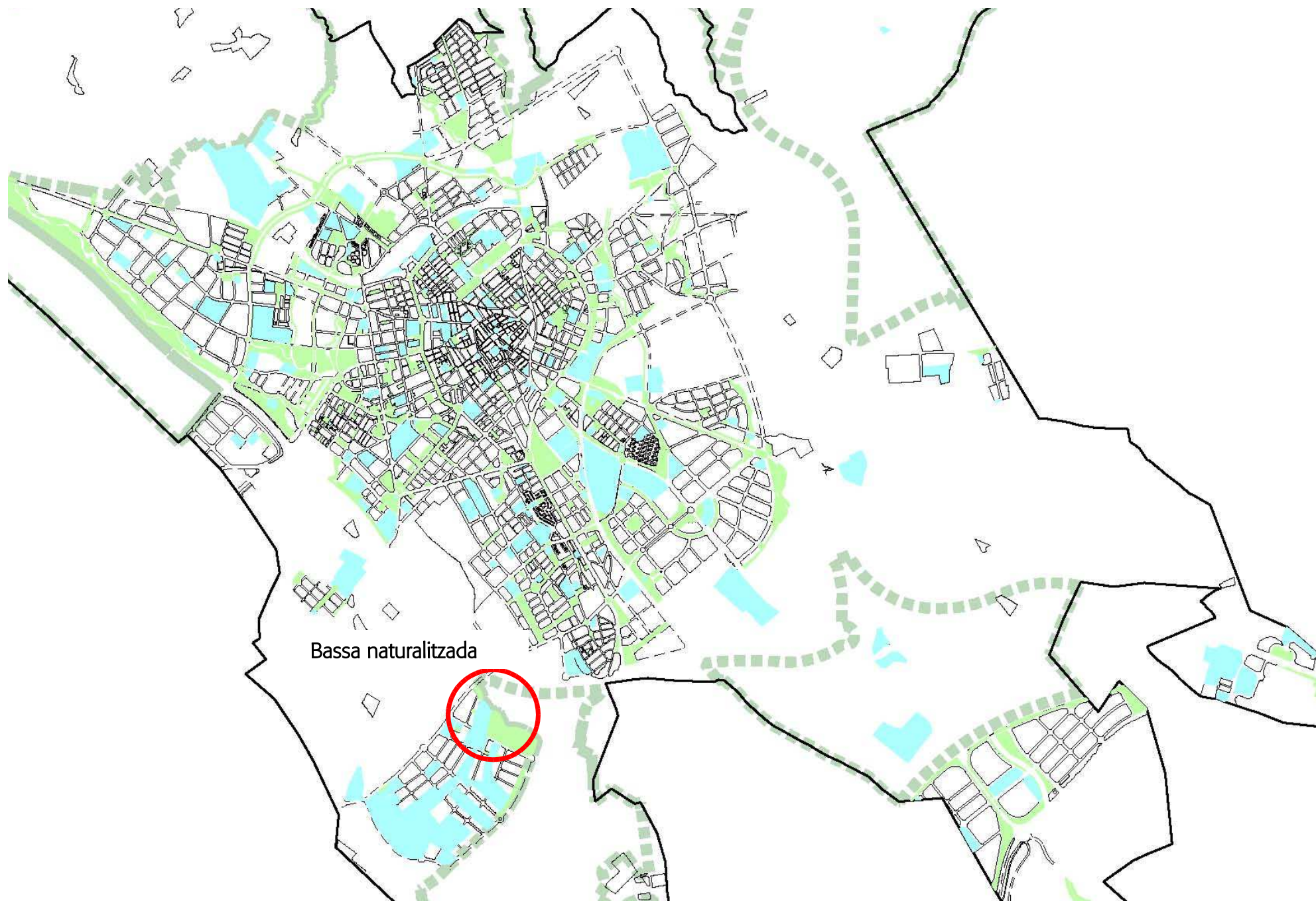

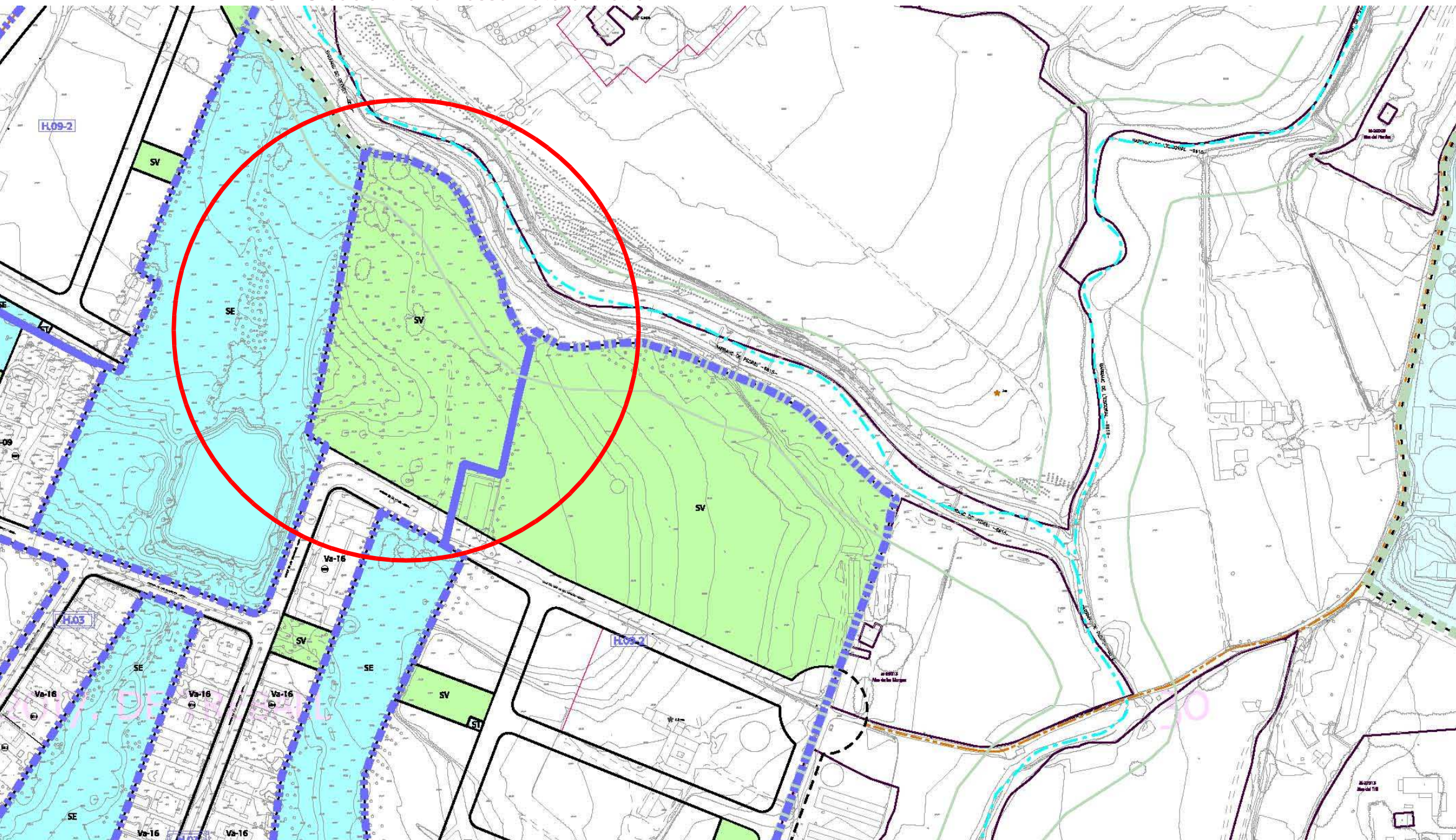
CEIP - MARIA FORTUNY

B3 - Creació d'una bassa naturalitzada

B3 - Creació d'una bassa naturalitzada

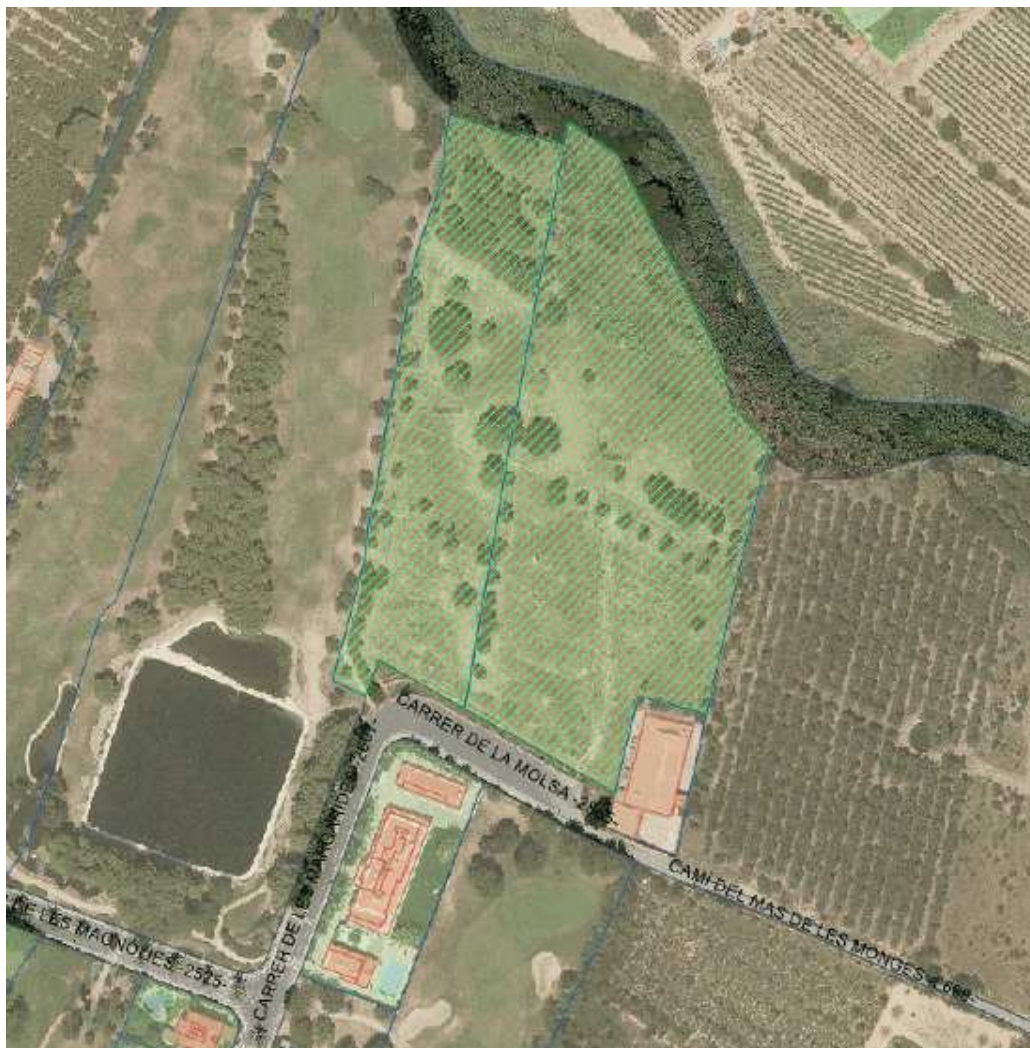

B3 - Creació d'una bassa naturalitzada

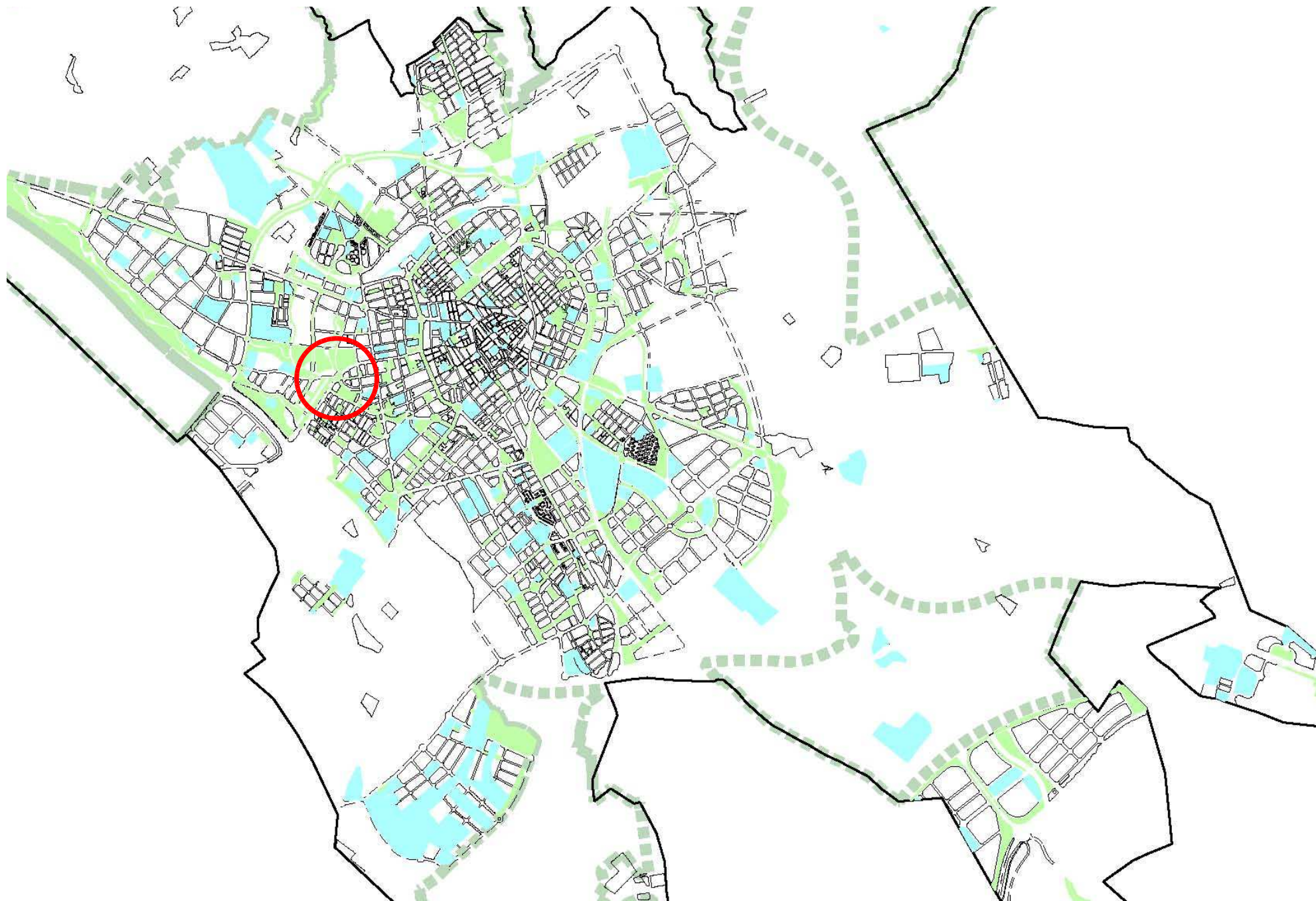

B3 - Creació d'una bassa naturalitzada

Superfície de la zona verda a transformar 25.435 m²

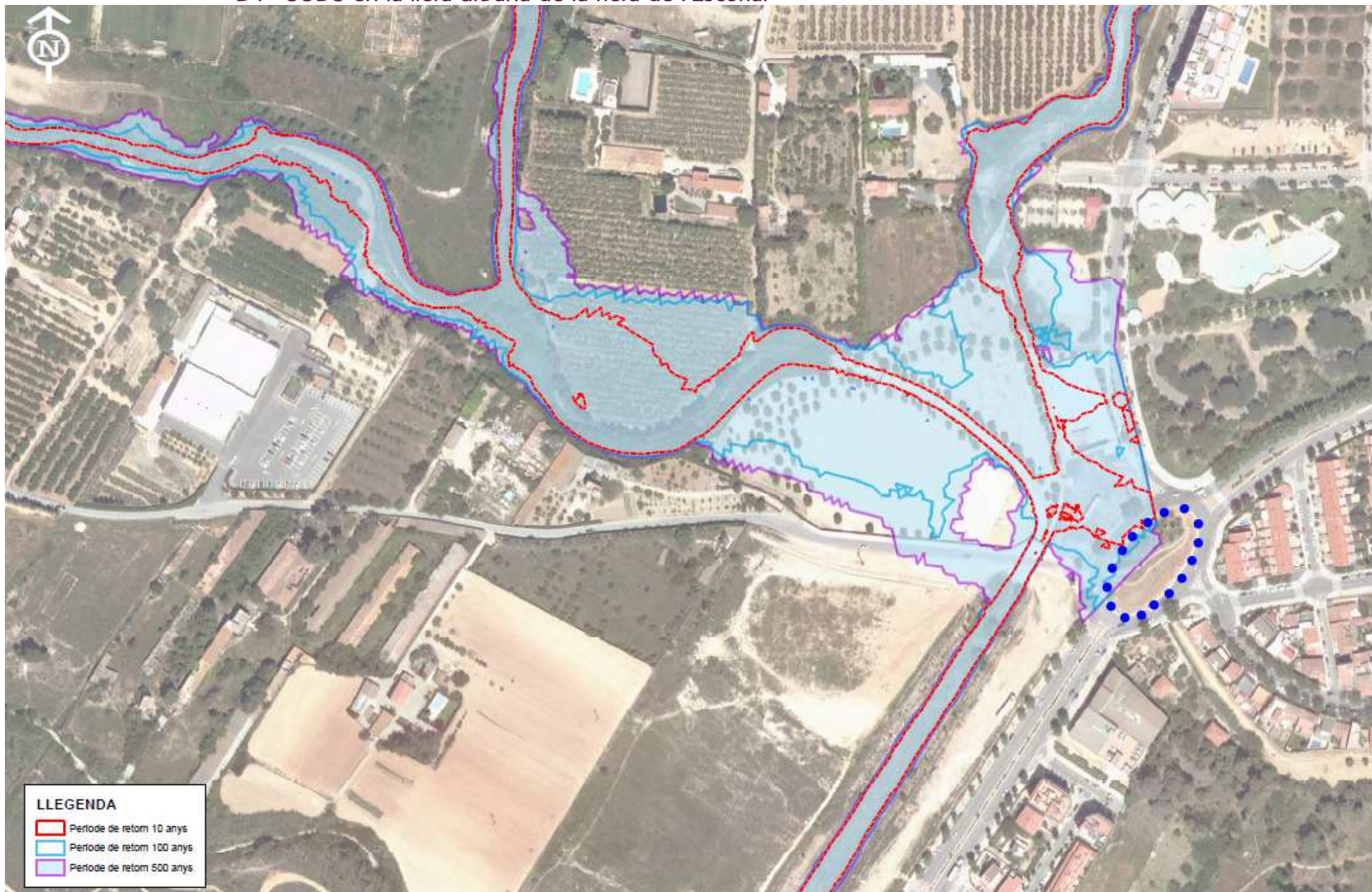
B4 - SUDS en la llera urbana de la riera de l'Escorial

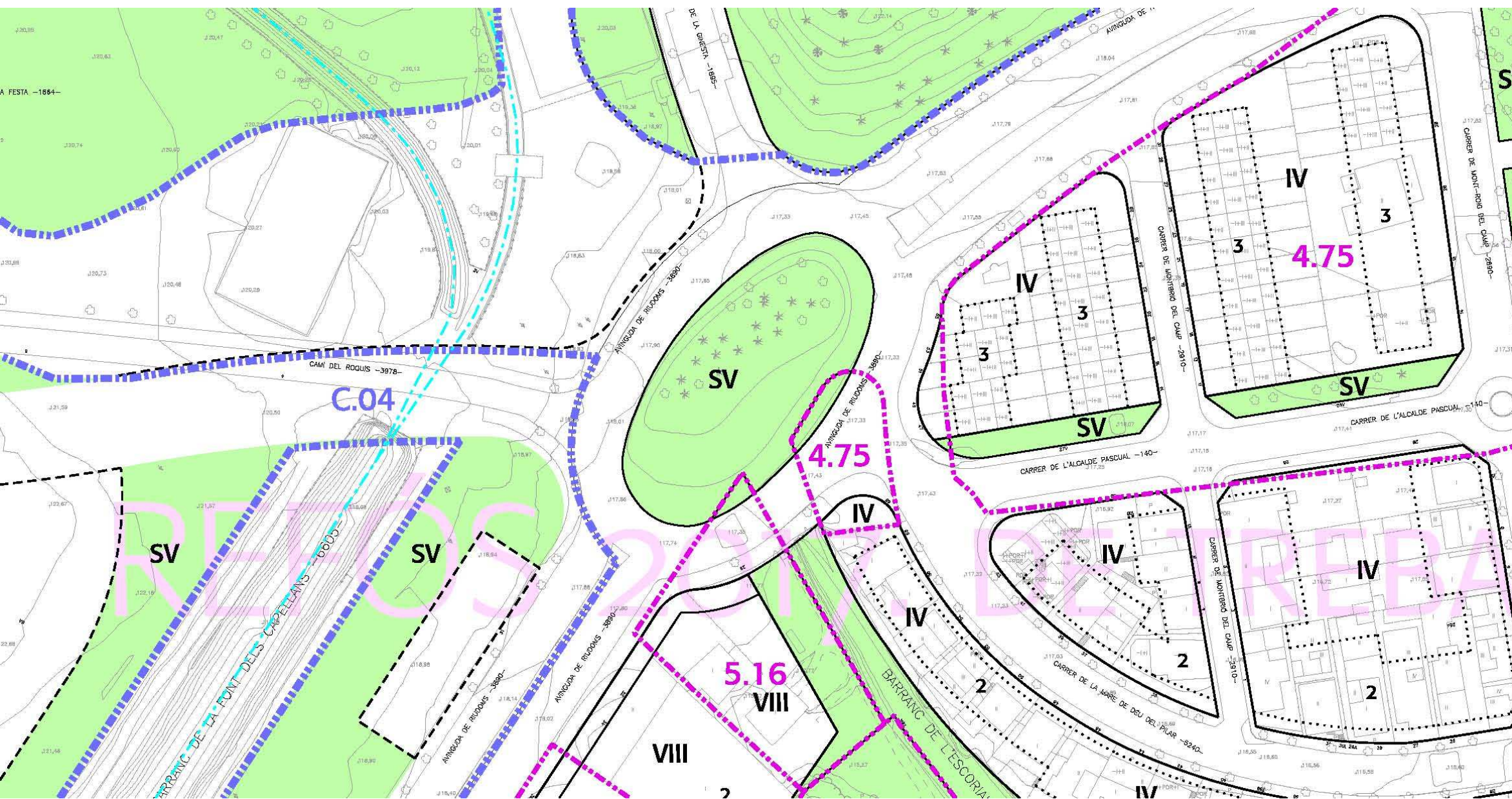
B4 - SUDS a l'antiga la llera urbana de la riera de l'Escorial

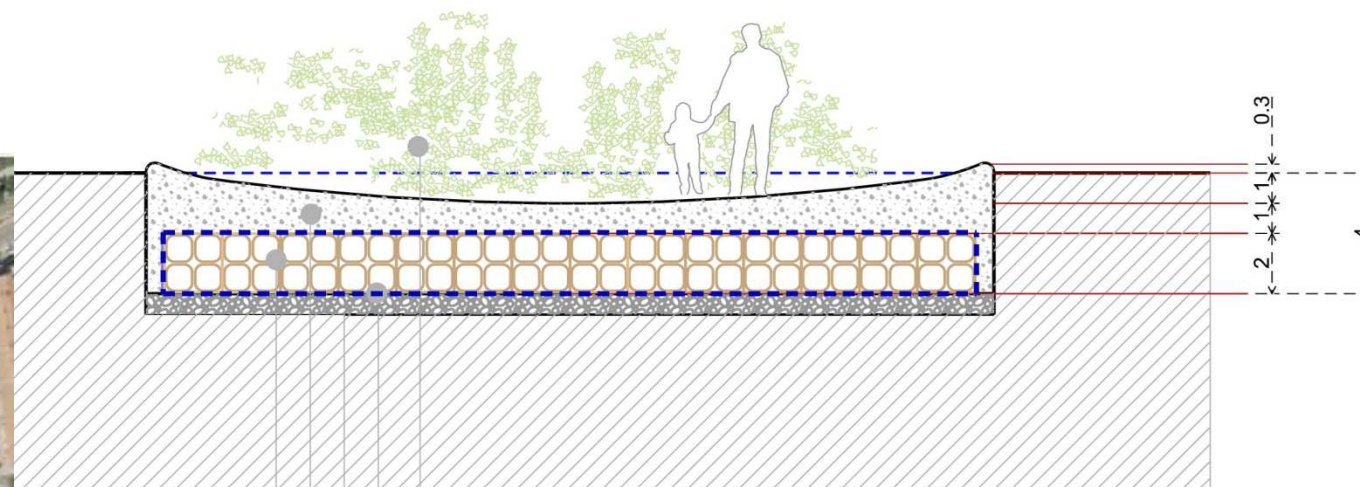
B4 - SUDS en la llera urbana de la riera de l'Escorial

B4 - SUDS en la llera urbana de la riera de l'Escorial

B4 - SUDS en la llera urbana de la riera de l'Escorial

Estudio previo de SUDS

Sección propuesta de SUDS

Altura total 4 m.

Ajuntament de Reus
Diciembre de 2022

Plantación de especies arbustivas locales y Hidrosiembra

Con criterios de Xerojardineria

Lámina de Geotextil

Geotextil no tejido compuesto 100% por fibras vírgenes de polipropileno, con valores de punzonamiento estático CBR (según UNE-EN ISO 12236) de 1,5 -2 kN; Abertura característica (según UNE-EN ISO 12956) de 60 -150 um; permeabilidad vertical (según UNE - EN ISO 11058) de 100 - 130 mm/s; Masa por unidad de superficie (según UNE - EN ISO 9864) de 125 - 160g/m2 y alargamiento a carga máxima 55-75 % en ambas direcciones.

Base de grava

Granulometría 0-5% 2,3 mm; 0-10% 4,75mm; 25-60% 12,5 mm; 95-100% 37 mm.

Suelo

Adecuado para la plantación arbustiva

Celda

Cajas o galerías de polopropileno (resistencia sin cargas soportadas). Volumen de huecos > 90%

SUDS EN EL CAUCE URBANO DE LA RIERA DEL ESCORIAL. Zona de actuación : Rotonda Avenida de Riudoms. Coordenadas X,Y ETRS-89. X=340067.1068 Y=4557362.3508

C – Comunicació i Participació

Participació i sensibilització.

La iniciativa de l'**Observatori Ciutadà de Biodiversitat** neix en el marc del projecte RENATUREus per coordinar les actuacions de **participació ciutadana i sensibilització** que en formen part, d'acord amb l'objectiu d'incorporar la ciutadania al moviment transformador que suposa la renaturalització de la ciutat. Es planteja també com una plataforma per visibilitzar i crear **xarxa** al voltant de la tasca que en l'àmbit de la renaturalització i la protecció de la biodiversitat i el patrimoni natural es du a terme a la ciutat.

No es tracta d'un organisme de nova creació ni d'una nova estructura dins de l'organització municipal, sinó d'una **xarxa de col·laboració** que l'Ajuntament de Reus impulsa comptant amb la participació d'altres actors necessaris: la **ciutadania** a títol personal o representada per entitats i associacions, i altres **administracions i institucions** del territori els objectius de les quals participin dels plantejaments del projecte. Així mateix, l'Observatori es planteja com una plataforma per visibilitzar i crear xarxa al voltant de la tasca que en l'àmbit de la **renaturalització i la protecció de la biodiversitat i el patrimoni natural** es du a terme a la ciutat.

Objectius.

Participació ciutadana

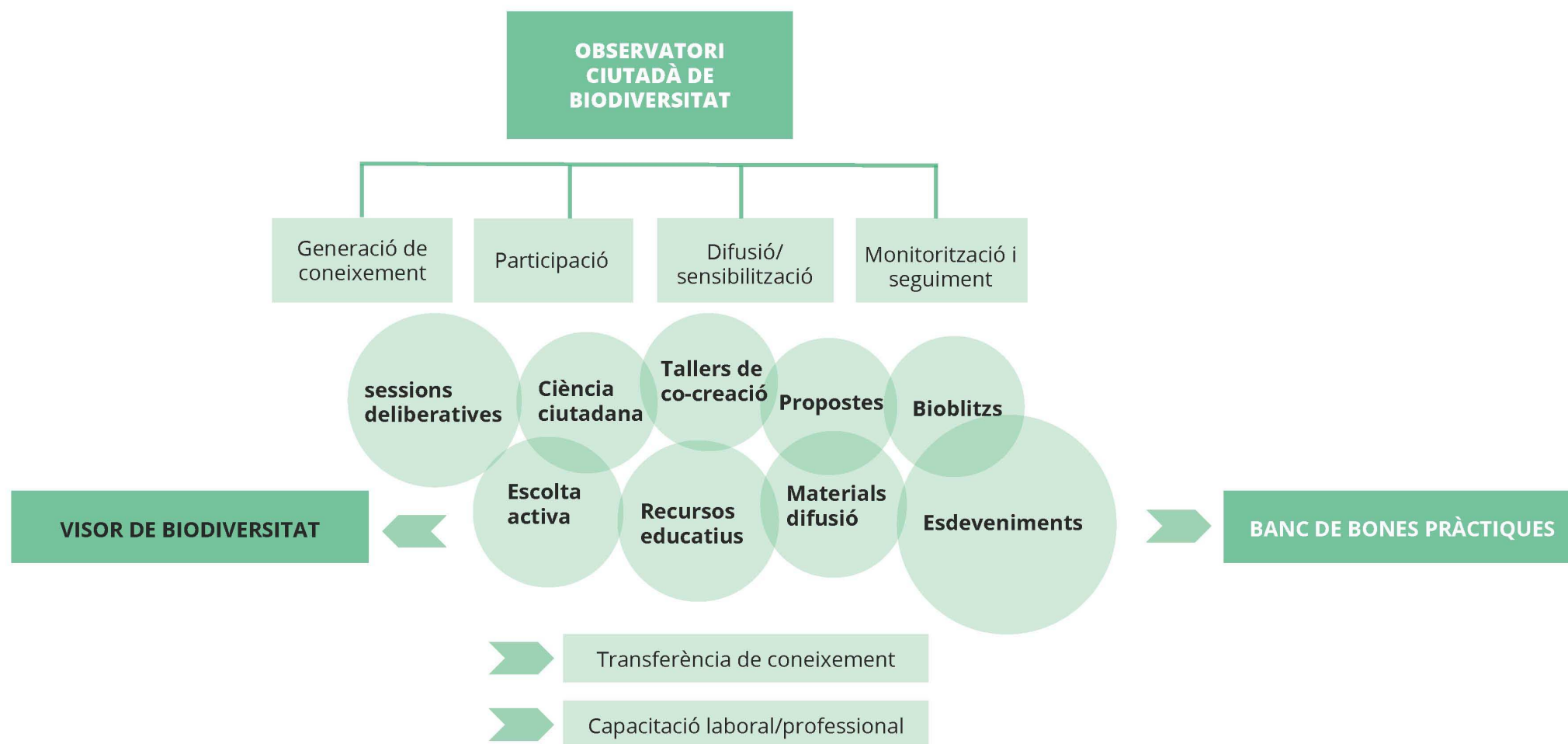
- La **co-creació i co-responsabilització** en la presa de decisions al voltant de les polítiques locals en relació al canvi climàtic i la protecció de la biodiversitat i el patrimoni natural.
- La **sensibilització i implicació de la ciutadania**, des d'un plantejament inclusiu i universal, al canvi d'hàbits en relació a les relacions amb l'entorn natural i els processos de reconexió de les dinàmiques ciutadanes als ritmes de la natura.
- La **participació activa** en els processos de transferència de coneixement, acostant la ciència i les eines de verificació de l'estat del patrimoni natural i l'impacte del canvi climàtic a la ciutat a tota la població.

Comunicació

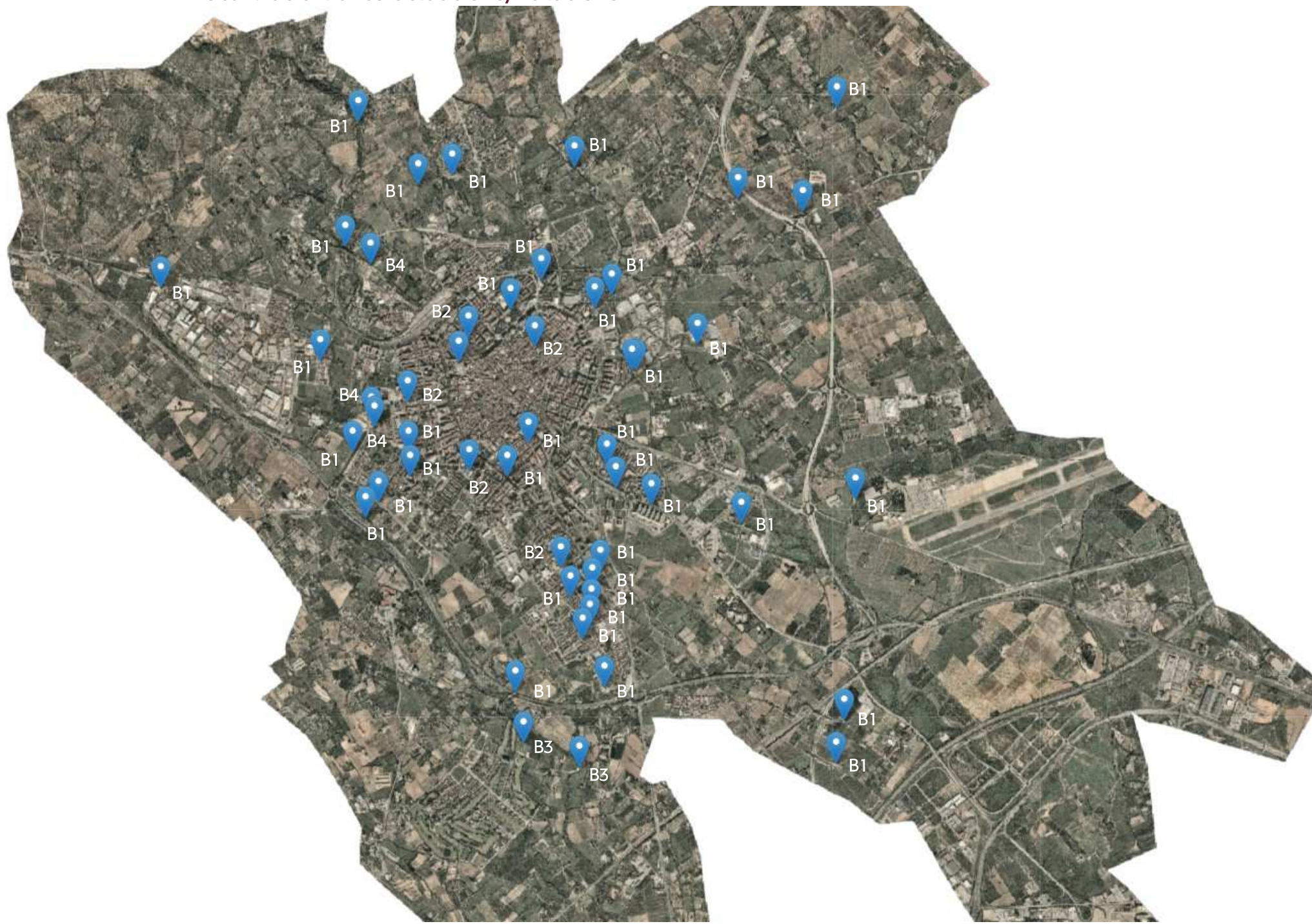
- Comunicació de les **activitats de l'Observatori** i de les actuacions del projecte **RENATUREus** en el marc de la difusió general de les actuacions de naturalització de la ciutat. Creació, producció i edició de materials diversos adaptats als segments de públic, i manteniment d'un espai obert de relació a través del web Reus.cat i dels perfils institucionals a les XXSS.
- Difusió dels objectius de la **renaturalització** i de manera especial de l'activitat científica al seu entorn en el marc de les polítiques municipals, nacionals, estats i europees de referència, amb una especial atenció als objectius dels **PRTR**.

C – Comunicació i Participació

Localització de les actuacions/licitacions

Localització de les visites del dia 18 de gener

